

РЕШЕНИЕ

№ 1061

гр. Варна, 25.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светла В. Пенева

Членове: К. Т. Василев
мл.с. Христо Р. Митев

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
като разгледа докладваното от К. Т. Василев Въззивно гражданско дело № 20233100501138 по описа за 2023 година

Производството е въззивно и е образувано е по въззивни жалби, както следва:

1.От страна на адв.Д. /ВАК/, като процесуален представител на **Л. Е. Г., К. К. И. И И. К. И.** против Решение № 260257 от 29.04.2023 година, постановено по гр.дело № 3932/2019 година, по описа на ВРС, **само в частта**, с което са били отхвърлени исковите претенции **по чл.108 от ЗС** от ишците Л. Е. Г., ЕГН ***** от *** и С.К. К.а, ЕГН *****, от гр. * * * - починала в процеса и заместена на осн. чл.227 ГПК от правоприменниците си К. К. И., ЕГН *****, и И. К. И., ЕГН *****, със съдебен адрес за всички ищци – този за процесуалните ѝм представители адв.Ил.Д. и адв.Т.С. от ВАК: ***, против ответницата В. Г. С., ЕГН *****, ревандикационен иск, с исканията:

- да бъде ПРИЕТО ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между ишците и ответницата, че ишците Л. Е. Г. ЕГН ***** и С.К. К.а ЕГН *****, заместена по чл.227 ГПК от правоприменниците си и нейни синове К. К. И., ЕГН ***** и И. К. И., ЕГН ***** са собственици на процесния имот, а именно:

ДВОРНО МЯСТО от 305 кв.м с идентификатор № ***, ведно с

построената в него едноетажна - еднофамилна жилищна сграда със ЗП от 48 кв.м, с идентификатор № ***.1 по КККР на гр.Варна с граници: идентификатори № ***, находящ се в гр.Варна кв. „****“, ул. „****“ ***, като всяка една от тях притежава по 1/2 ид.ч. на основание наследствено правоприемство от общите праводатели на ишците - К.Я.К., поч. на *** г. и В.Ц.Г., поч. на ***г., при квота на по 1/2 ид.ч. за всяка ищца, а в условията на евентуалност по 1/3 ид.ч., въз основа на наследствено правоприемство от общите праводатели на ишците - К.Я.К., поч. на *** г.и В.Ц.Г., поч. на ***г. и И.К.Я., поч. на *** година, при квота на по 1/3 ид.ч. за всяка ищца,

като бъде осъдена ответницата В. Г. С. ЕГН***** да ПРЕДАДЕ на ишците ВЛАДЕНИЕТО върху целия процесен имот описан по-горе, а в условията на евентуалност да предаде на ишците владението на общо 2/3 идеални части от същия, на основание чл.108 ЗС, като неоснователен и недоказан.

В жалбата се излага, че решението се явява неправилно, необосновано и незаконосъобразно. Сочи се, че ишците са придобили имота от своя общ наследодател, в лицето на К.Я.К. и че със свидетелските показания в хода на процеса това е несъмнено доказано. Излага се, че не са били обсъдени възраженията за липсата на манифестиране за своене на имота пред останалите наследници, нито са били отблъснати техните претенции, в този аспект оплакването е за липса на мотиви в съдебния акт. Излага се още, че макар ишците да не живеят само и изцяло в процесния имот, то това не означава, че следва да загубят собствеността си върху него, т.к. нямат задължението да живеят непрекъснато в него. Твърди се, че покойния И.Я. е бил държател на техните идеални части и понеже не са налице трите изискуеми предпоставки да го превърнат в собственик, то е редно претенциите да бъдат уважени.

По делото са постъпили отговори от страна на В. С., чрез адв.Т. и на третото лице – помагач, в лицето на нотариус К. И., които оспорват жалбата и намират същата за неоснователна.

2. Въззивна жалба от страна на адв.Д. /ВАК/, като процесуален представител на Л. Е. Г., К. К. И. и И. К. И. против Решение № 260028 от 08.03.2023 година, постановено по гр.дело № 3932/2019 година, по описа на ВРС, с което е оставено без уважение искането за отмяна на КНА 183/2018 година по реда на чл.537 ал.2 от ГПК.

В тази жалба се възразява против решението, като се излага, че то е незаконосъобразно и че следва да бъде отменено. Според жалбата са налице

основания за отмяната му.

По делото са постъпили отговори от страна на В. С., чрез адв.Т. и на третото лице – помагач, в лицето на нотариус К. И., които оспорват жалбата и намират същата за неоснователна.

В съдебно заседание въззивниците са редовно призовани, не се явяват, представляват се от адв.Д., която поддържа жалбата и моли съдът да я уважи.

Въззиваемата страна – В. С. е редовно призована, не се явява, не се представлява, като е постъпило писмено становище от страна на адв.Т., с което той моли съдът да потвърди решението.

Третото лице – помагач К. И. е редовно призован, не се явява, представлява се от адв.И. и адв.М., които оспорват жалбата и молят съдът да потвърди решението.

След като се запозна с материалите по делото и застъпените от страните становища, ВОС съобрази следното:

Пред ВРС е било образувано исково производство по молба на Л. Е. Г., лично за себе си и като пълномощник на С.К. К.а, срещу В. Г. С., ЕГН ***** и Н. И.Г., ЕГН ***** със следните твърдения:

Ишците сочат, че са наследници по закона на К.Я.Ц., починал на *** г. и на съпругата му В.Ц.К., починала на *** година – последните са дядо и баба на първата ищца и съответно баща и майка на втората. Освен тях по закон друг наследник на покойните се явява и И.К.Я., които е починал на *** година – техен син. След смъртта на общите наследодатели, ишците сочат, че те са оставили в наследство недвижим имот - гр.Варна, кв. ***, ул. „****“ ***, представляващ дворно място от 305 кв.м. с идентификатор ***, ведно с построената в имота едноетажна еднофамилна жилищна сграда със ЗП от 48 кв.м, представляващи ПИ ***.1 по КККР на гр.Варна с граници – имоти с идентификатори ***, които наследодателите били закупили по силата на договор за покупко – продажба от 1956 година, като всеки от наследниците е притежавал по 1/3 ид. част от него. Със знанието и съгласието на ишците в имота е останал да живее И.К.Я.. Ишците твърдят, че са били в отлични отношения с него, посещавали са имота, ползвали са го в качеството си на съсобственици и че от 2003 година до сега никой по никакъв начин не бил възпрепятствал владението им, нито се бил противопоставял по някакъв начин на собствеността им и въпреки, че едната ищца била от гр.П. а другата от гр.Д.; твърдят, че и двете са упражнявали грижи по отношение на И.Я. и за къщата. В молбата се изтъква още, че когато на 15.1.2019 година ищцата Л. Г. е пристигнала в град Варна е разбрала, че чичо ѝ И.Я. починал на *** година и т.к. имота е бил заключен Г. е осъществила връзка с ответниците - В. Г. С. и Н. И.Г., и от тях е разбрала, че те са придобили имота. Ответницата С. ѝ е показала нотариално завещание от И.Я. на 30.03.2017 година, от което успяла

да разчете, че чичо ѝ И.Я. завещавал на двамата ответника 1/3 ид. ч. от процесния недвижим имот, представляващ наследство на Ив.Я. от майка му и баща му, като завещателят признавал, че имало и други наследници по закон – племенницата му Л. и сестра му С.. След това ищцата Г. поискала да снима документите, но ѝ било отказано. Същата ищца поискала да влезе в имота, но ѝ бил отказан всякакъв достъп до него. Двете ищци констатирали, че 17 дни преди да почине И.Я., по силата на КНА изготвен от нотариус И. е бил признат за собственик на 2/3 идеални части от имота – т.е. тези 2/3 които били на ищите, а след смъртта на Ив.Я. на 30.08.2018 г., отново при нотариус И., по силата на нотариално завещание ответниците придобили целия недвижим имот и станали изключителни собственици на имота. Ищите сочат, още, че на 14.1.2019 година ответника Н. Г. е прехвърлил неговата идеална част от имота на В. С. и последната е станала изключителен собственик на имота, като Н. Г. си запазил правото на ползване върху същия имот.

В исковата молба се навеждат и други твърдения: че в резултат на алкохолната си болест и травма от началото на 2017 година И.Я. не бил психически добре, което поставяло под съмнение всички извършени правни сделки с негово участие. От самия нотариален акт - КНА от дата 13.6.2018 г. и влизането на Я. в болница на 19.06.2018 година, според ищите са изминали 6 дни, през които действията не били извършени от него поради невъзможността да ги осъзнае. Според ищцовата страна са налице измамливи действия от ответниците, т.к. В. С. извършвала всички правни действия по снабдяване с документи за обстоятелствената проверка и подавала и получавала нужните такива а в данъчната служба, имало два броя молби декларации от които още на пръв поглед било видно, че положеният подпис на И.Я. бил различен от трите документа за които ищите твърдят, че подписите не са Я.. Пред ВРС ищцовата страна е заявила следните искове:

1. На основание чл.26, ал.2 изр.1, предл. последно във връзка с чл.17, ал.1 от ЗЗД да бъде прогласена нищожността на сделката покупко-продажба обективизирана в Нотариален акт № 4, т. 1, рег.№ 83, дело №3 от 2019 год. на СтИ. Чернев - Нотариус с район на действие - Районен съд гр.Варна, вписан под №619, вписан под акт № 131, том 1, н.д. №137/14.01.2019г. на СВ - гр.Варна, спрямо ответницата В. Г. С. ЕГН ***** за ½ ид.ч. от следния недвижим имот: дворно място от 305 кв.м с идентификатор № ***, ведно с построената в него едноетажна- еднофамилна жилищна сграда със ЗП от 48 кв.м, представляваща ПИ № ***.1 по КККР на гр.Варна с граници: идентификатори № ***, находящ се в гр.Варна кв. „***“, ***, ПОРАДИ СИМУЛАТИВНОСТ на сделката ПРИКРИВАЩА ДАРЕНИЕ и при условия на евентуалност да бъде обявена за недействителна.

2. На основание чл. 42, б. „б“ вр. чл. 25, ал. 1 от ЗН и чл. 26, ал. 2, пр. I от ЗЗД са предявени исковете за прогласяване нищожността на завещателно разпореждане, обективизирано в нотариално завещание от 30.03.2017 година, извършено от И.Я. при нотариус К. И. поради невъзможен предмет; поради това, че същото не отговаря на изискванията на чл.24 и 25 от ЗН, че не са присъствали свидетели; не е обявено по съответния *ред и същото не е вписано в АП гр.Варна и подписа не е положен от завещателя*, по отношение

на ответницата В. Г. С. ЕГН***** за 2/3 ид.ч. спрямо следния недвижим имот: ДВОРНО МЯСТО от 305 кв.м с идентификатор № ***, ведно с построената в него едноетажна - еднофамилна жилищна сграда със ЗП от 48 кв.м, представляващи ПИИ ***.1 по КККР на гр.Варна с граници: идентификатори № ***, находящ се в ***.

3.В условията на евентуалност спрямо втория иск е предявен и иск с правно основание чл. 43, ал.1 б.“ а “ ЗН иск за унищожаване на завещателното разпореждане, обективизирано в нотариално завещание извършено от И.К.Я. от 30.03.2017г. при нотариус К. И., поради неспособността на завещателя да завещава по време на съставянето му, тъй като здравословното му състояние било влошено и той не бил в състояние да действа разумно - т.е. бил завещателно недееспособен, по отношение на ответницата В. Г. С. ***, за 2/3 ид.ч. спрямо следния недвижим имот: ДВОРНО МЯСТО от 305 кв.м с идентификатор № ***, ведно с построената в него едноетажна- еднофамилна жилищна сграда със ЗП от 48 кв.м, представляващи ПИИ ***.1 по КККР на гр.Варна с граници: идентификатори № ***, находящ се в ***;

4.Искът с правно основание чл.108 ЗС:

Да бъде прието за установено в отношенията между ищците и ответницата, че ищците Л. Е. Г. ЕГН ***** и С.К. К.а ЕГН ***** /заместена по чл.227 ГПК от правоприемниците си и нейни синове/ СА СОБСТВЕНИЦИ на процесния имот, а именно:

ДВОРНО МЯСТО от 305 кв.м с идентификатор № ***, ведно с построената в нея едноетажна- еднофамилна жилищна сграда със ЗП от 48 кв.м, представляваща ПИИ ***.1 по КККР на гр.Варна с граници: идентификатори № ***, находящ се в гр.Варна кв. „***“, ул. „***“ ***, като всяка една от тях притежава по 1/2 ид.ч. на основание наследствено правоприемство от общите праводатели на ищците - К.Я.К., поч. на *** г.и В.Ц.Г., поч. на ***г., при квота на по 1/2 ид.ч. за всяка ищца, а в условията на евентуалност по 1/3 ид.ч., въз основа на наследствено правоприемство от общите праводатели на ищците - К.Я.К., поч. на *** г.и В.Ц.Г., поч. на ***г. и И.К.Я., поч. на *** г. (при квота на по 1/3 ид.ч. за всяка ищца, като бъде осъдена ответницата В. Г. С. ЕГН***** да ПРЕДАДЕ на ищците ВЛАДЕНИЕТО върху целия процесен имот, а в условията на евентуалност на общо 2/3 идеални части, на основание чл.108 ЗС.

С Протоколно Определение № 8529 от 03.07.2019 година, съдът е конституирал в качество на **трето лице помагач** на страната на ответниците, на основание **чл. 219 ГПК** нотариус К. И. И., с адрес на кантората ***.

Извършените процесуални действия от ВРС показват, че съдът е заличил като ищец С.К. К.а, ЕГН *****, поради настъпила смърт на дата *** г., а на основание чл. 227 от ГПК, и я е заместил с правоприемниците на починалата, нейните наследници по закон - двамата низходящи синове: К.

К. И., ЕГН *****, с адрес: ***, и И. К. И., ЕГН *****, с адрес: ***.

С Определение № 266182/29.11.2021 г./л.444/ съдът е прекратил частично производството по делото само в частта досежно предявените против ответника Н. И.Г. / починал в хода на производството на дата 13.11.2019 г. / искиве с правно основание чл.108 ЗС, чл. 43,ал.1 б.“а“ ЗН,чл. 26, ал.2 ЗЗД, чл. 26, ал.2, изр. 1 , предл. последно ЗЗД, като недопустимо на основание чл.130 ГПК.

От фактическа страна е видно, че по силата на н.а. за собственост на недвижим имот, купен на публична продан № 120, том V, рег. № 3479, дело № 1098/1944 г.; договор от 09.07.1956 г.; декларация; разписан лист към ЗРП от 1978 г.; ЗРП на 28-ми м.р-н на гр. Варна, одобрен със Заповед № 115/07.08.1978 г.; обяснителна записка от 05.1957 г.; съобщение от Сталински Градски народен съвет от 14.09.1957 година, лицето Г.С.Д. от гр.Варна е придобил на публична продан празно дворно място в кв. 35 по плана на кв.*** на гр.Варна от 409 кв.м. за сумата от 18000 лв.

С ръкописен договор от 09 юли 1956 година Георги Д. е продал същия имот на К.Я.К. за сумата от 3000 лева, а с нотариално заверена декларация Г.Д. е дал последващо съгласие на К.Я.К. да построи къща в имота – касае се за имот, който през 1956 г. се е намира в гр.Варна, в кв.*** , представлявал парцел с празно дворно място от 409 кв.м. , в кв. 35 .

По делото е налично Удостоверение за наследници, от което става ясно, че К.Я.К., ЕГН *****, е починал на *** г., като за смъртта му е съставен Акт за смърт № IV – 109/ 29.6.1984 г. и същия е бил наследен от В.Ц.К., ЕГН 200102138– съпруга, починала на 21.6.2003 година; от Е.К. Я., ЕГН *****, –син, починал на 16.5.1996 година и заместен от ищцата Л. Е. Г. , ЕГН *****, – дъщеря на Е. Я.; от Ц.К. Я. , ЕГН *****, – син починал на 18.11.1990 година, заместен от Г.Ц.К. ЕГН *****, – син на Ц. Я., починал на 10.10.1997 година; от М. Г. Г. ЕГН *****, - майка на Г.К. и от И.К.Я., ЕГН *****, – син, починал на *** година.Ищцата С.К. К.а ЕГН *****, сестра на И.К.Я., е починала и е била заместена в хода на процеса от наследниците си по закон - К. К. И. и И. К. И..

По делото са били приобщени множество документи – н.а. № 183 от 13.06.2018 година, по силата на които И.К.Я. е придобил собствеността върху процесния имот по наследствено правоприемство и давност.

Н.а. за собственост на недвижими имоти № 126, том II, рег.№ 13049, дело № 257/2018 година, по силата на които В. С. и Н. Г. са били признати за съсобственици при равни квоти на процесния имот на базата на съставено в тяхна полза нотариално завещание.

Н.а. № 4 от 14.01.2019 година по силата на които Н. Г. продава на В. С. своята 1/ 2 ид. част от процесния имот, но си запазва правото на пожизнено ползване върху същата.

По делото е представено още и нотариално завещание № 1 том.1 от 30.03.2017 година по силата на което И.К.Я. и завещал на Н. И.Г. и В. Г. С.

процесния имот.

Налични са още и Постановление от 30.08.2018 година на нотариус К. И.; молба от Н. Г. и В. С. до нотариус К. И. от 30.08.2018 г.; лични карти №№ *** и ***; справка от Нотариалната камара на Република България за номер на документ от 30.08.2018 г., ведно със справка от НБДН за Н. Г.; справка от Нотариалната камара на Република България за номер на документ от 30.08.2018 г., ведно със справка от НБДН за В. С.; декларация по чл. 264, ал. 1 от ДОПК от Н. Г. от 30.08.2018 г.; декларация за гражданство и гражданско състояние по чл. 25, ал. 8 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност от Н. Г. от 30.08.2018 г.; декларация по чл. 264, ал. 1 от ДОПК от В. С. от 30.08.2018 г.; декларация за гражданство и гражданско състояние по чл. 25, ал. 8 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност от В. С. от 30.08.2018 г. и други.

От заключението на в.л.Ц. става ясно, че /предвид предприетото оспорване/, че подписът след текста „С уважение „ в Молба – Декларация от И.Я. до нотариус, с която се моли извършването на обстоятелствена проверка по отношение на недвижим имот в гр.Варна , ул.“****“ ***, ПИ с идентификатор *** и построена в него жилищна сграда с ид. № ***, ведно с подобрения Е ИЗПЪЛНЕН от И.К.Я. , ЕГН *****;Подписът след текста „Подпис, печат на декларатора,, в Декларация от И.К.Я. по чл.264, ал.1 от ДОПК от 13.06.2018г. Е ИЗПЪЛНЕН от И.К.Я., ЕГН *****; Подписът след текста „Декларатор,, в Декларация за гражданство и гражданско състояние по чл. 25, ал. 8 от ЗННД от И.К.Я. от 13.06.2018 г. Е ИЗПЪЛНЕН от И.К.Я., ЕГН ***** .

От Комплексната съдебно медицинска и психиатрична експертиза става ясно, че покойния И.Я. е страдал от хипертонична болест - трети стадий, висока степен, сърдечно – мозъчна форма, хронична тотална сърдечна недостатъчност, вродена аномалия на ляв бъбрек, която наложила оперативното отстраняване поради вродена хидронефроза и липса на функцията в левия бъбрек, ангиосклероза на лявото око, състояние след черепно – мозъчна травма през 2016 година, по повод падане след употреба на алкохол - състояние след черепно – мозъчна травма през 2018 г. с наличие на кръвоизливи под меките мозъчни обвивки, пробив в мозъчните стомахчета, ограничение във възприемане и пренасяне на думи.Експертите дават заключение, че не е налице медицинска документация за психично разстройство на Я., а нотариалното завещание от 30.03.2017 година, е подписано с пръстов отпечатък, като и към този момент липсва медицинска документация за наличие на психично заболяване.

По делото са били разпитани и по двама свидетели за двете страни.

Настоящата съдебна инстанция приема следното:

Противно на виждането на първата, настоящата съдебна инстанция приема, че когато несобственик се разпорежда с един имот, не може да се изпълни предназначението на сключения договор, т.е. приобретателя да придобие правото на собственост, или с други думи приобретателят на имот от несобственик не придобива право на собственост.Процесното Завещателно

разпореждане от 30.03.2017 година е **действително**, то не страда от описаните пороци, но не поражда вещен ефект по отношение на неговия приобретател, тъй като действителният собственик/собственици на имота не са загубили своите права /така решение № 854 от 29.12.2010 г. по гр. д. № 578/2010 г. на ВКС, IV г.о, решение № 1124 от 19.07.02 г.по гр.дело № 1208/01 г.на ВКС, IV г.о.и решение № 227 от 19.03.09 г.по гр.дело № 5175/07 г.на III г.о. /. Ето защо е важно два се отбележи, че Завещателното разпореждане в полза на ответниците не е нищожно, но няма вещнотранслативно действие - т.е. правото на собственост върху процесния имот не е прехвърлено, респективно придобито по силата на това завещание.С последното покойния И.К.Я. е могъл да прехвърли единствено 1/ 3 идеална част от процесния имот, т.к. е притежавал само нея.

Въззивния съд не споделя виждането на решаващата съдебна инстанция, досежно протичането на давностните срокове в полза на покойния И.К.Я., починал на *** година. Само по себе си това предполага едно непрекъснато и несмущавано владение за период по – дълъг от 10 години.Съобразно установената практика на ВКС самата придобивна давност, като институт е един от регламентиранияте в чл. 77 ЗС способности за придобиване право на собственост върху вещи.Предвид разпоредбата на чл.79 от ЗС правото на собственост по давност върху недвижим имот се придобива с непрекъснато владение в продължение на 10 години, а ако владението е добросъвестно - с непрекъснато владение в продължение на 5 години.От своя страна нормата на чл.68 от ЗС дава и легално определение на термина „владение“ – това е упражняване на **фактическа власт** върху вещь, която владелецът държи лично или чрез друго, **като своя**.Следователно е редно да се акцентира върху две обстоятелства – това са т.нар. „фактическа власт“ и факта, че вещь се държи „като своя“. Презумпцията относно субективния елемент на владението, т.е. намерението за **своене на вещи** (animus), е въведена в полза на владелеца и в случай на отричане на владелческото му качество тежестта за оборването ѝ пада върху лицето, което оспорва осъщественото владение.Елементите на фактическия състав на чл. 79 ЗС следва да се установят по делото при условията на пълно и главно доказване.Няма спор, че основното доказателство за установяване на придобивна давност са гласните доказателства, каквито са били ангажирани в този процес.Единствено съдът е този, които може по същество да прецени /след анализ/дали е основателно позоваване на придобивна давност.При позоваване на придобивна давност следва да се посочи от кого и от кога е установена фактическа власт върху имота, до кога е продължило владението и на кого е противопоставено.Следователно страната, която се домогва да докаже, че е давностила имот/имоти е длъжна да установи, че той / те не са изключени от оборота, т. е., че по отношение на този имот или имоти няма съществуваща забрана да бъде предмет на придобиване по давност, още повече, че правата на ответниците са оспорени в процеса.За да обосноват процесуалните си позиции и двете страни са ангажирали доказателства, както писмени, така и гласни.За ищцовата страна са били разпитани свидетелите Н. и П., а за ответната свидетелите Б., П. и Г..

От една страна свидетелите Н. и П. сочат, че ишците са посещавали имота често; че С. е плащала данъци за имота, и дори е пострадала при падане в него. Подобни и в този смисъл са показанията на свидетеля П..

От друга страна свидетелите Б., П. и Г. излагат, че в имота е живеел само И.Я., че го е преустройвал и, че когато не бил в състояние сам да се обгрижва, тогава са му помагали В. и Н.. В подобен смисъл са и показанията на свидетеля П..

От показанията на св. Г. Г. се установява, че същият работейки като адвокат във Варна си спомня добре за клиента И.Я., като подробно и хронологично описва предприетите от свидетеля и покойния И.Я. действия по изготвяне на завещателното разпореждане и провеждане на обстоятелствената проверка, подчертавайки че въпреки следите от поражения от инсулт Ив.Я. е действал с ясното желание да направи акт на благодарност към лицата в чиято полза е завещал имота. При тези данни е трудно да се направи извод, в смисъл, че покойния И.Я. е променил субективното си отношение към процесната вещ и е започнал да я свои. Нещо повече – също от свидетелските показания става ясно, че ишците по делото са посещавали имота, полагали са грижи за този имот, по отношение на тях не е била демонстрирана по какъвто и да било начин промяната в субективното отношение на покойния И.Я.. При позоваване на придобивна давност следва да се посочи от кого и от кога е установена фактическа власт върху имота, до кога е продължило владението и на кого е противопоставено. Следователно страната, която се домогва да докаже, че е давностила имот/имоти е длъжна да установи, че той или те не са изключени от оборота, с други думи, че по отношение на този имот не съществува забрана да бъде предмет на придобиване по давност.

Константната практика на ВКС на Р България сочи, че съгласно разпоредбата на чл.69 от ЗС се предполага, че владелецът държи вещта като своя, докато не се докаже, че я държи за друго. Т.е. именно в полза на владелеца е установена една оборима презумпция и в тежест на лицето, което оспорва твърдението, че упражняващото фактическата власт лице държи имота като свой е да докаже, че го държи за друго. От особено значение е намерението, с което се упражнява фактическата власт върху вещта, т. е. от съществено значение за провеждане на това разграничение са вътрешните отношения между лицето, което упражнява фактическата власт и лицето, което се легитимира като собственик на вещта по силата на предвиден в закона придобивен способ /договор или наследяване/. Това е така, защото владението е установено фактическо господство върху определена вещ с намерението да се свои. Държането от друга страна също съставлява фактическа власт върху определена вещ, но упражнявана за друго. След като веднъж е установено като такова, колкото и време да продължи и

каквото и да е субективното отношение на държателя, тази фактическа власт не може да доведе до придобиване на собственост по давност. Само ако държателят промени намерението си и превърне държането във владение, в негова полза започва да тече придобивна давност. В този случай, за да се приеме, че е налице завладяване, е необходимо промяната в намерението фактическата власт да се упражнява вместо за друго изключително и само за себе си, **да намери външна проява чрез действия, които недвусмислено да отричат правата на досегашния собственик или владелец, което следва от изискването владението да не е установено по скрит начин.** Нещо повече – съгласно

Решение № 596 от 30.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1534/2009 г., I г. о., ГК, докладчик съдията В.Й., з

а придобиването по давност на съсобствен недвижим имот, когато основание за възникване на съсобствеността е наследяване, презумпцията по чл.69 от ЗС (в тези случаи) не се прилага и наследникът, който упражнява фактическа власт върху целия имот, следва да извърши действия, отричащи правото на останалите наследници, **като манифестира своето намерение спрямо тях и волята му да достигне до тяхното знание.** Ползването на имота само от един от съсобствениците също не означава промяна в намерението по отношение на правата на останалите съсобственици. Действията за попълване на кадастъра с новообразуван имот също не са такива действия.

Предвид изложеното по – горе ВОС приема, че не е доказан - нито със свидетелски показания, нито с писмени документи втория елемент от състава, а именно веща да се държи като „своя“, което само по себе си обуславя манифестиране на такава власт, че за всички останали да е ясно притежанието на веща към нейния собственик. Нещо повече – тази демонстрация не е била изразявана пред останалите съсобственици, дори напротив – цитираните документи ясно показват, че въззивниците са посещавали имота, за което не са искали разрешение.

Предвид изложените съображения и разясненията в Тълкувателно решение № 1/06.08.2012 г. по тълк. дело № 1/2012 г. на ОСГК на ВКС, че когато съсобствеността произтича от наследяване, при което един от съсобствениците е започнал да упражнява фактическа власт върху цялата вещ, но не е противопоставил на останалите намерението му за своене, той е държател на идеалните части на другите съсобственици и презумцията по чл. 69 ЗС се счита за оборена, следва да се приеме, че ищците доказват правото си на собственост по наследство върху общо 2/3 идеална част от процесния имот – или по 1/3 за всеки от тях, а възражението за придобиването на тези идеални части по давност от ответника е неоснователно. Покойния И.Я. е могъл да прехвърли единствено **своята 1/3 идеална част от имота, която е преминала в патримониума на В. С.**

По тези съображения, ВОС намира, че решението на ВРС се явява неправилно и следва да бъде отменено.

Следва, в контекста на горното да бъде отменено и Решение № 260028 от 08.03.2023 година, с което съдът е отказал да отмени КНА № 183, том.1, рег.№ 8270, дело № 143/2018 година, за разликата над 1/3 идеална част.

Водим от горното, съдът,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 260257 от 29.04.2023 година, постановено по гр.дело № 3932/2019 година, по описа на ВРС, четиридесет и втори състав, **в частта**, с което са били отхвърлени исковите претенции **по чл.108 от ЗС** от ищите Л. Е. Г., ЕГН ***** от *** и С.К. К.а, ЕГН *****, от гр. * * * - починала в процеса и заместена на осн. чл.227 ГПК от правоприемниците си К. К. И., ЕГН *****, и И. К. И., ЕГН *****, против ответницата В. Г. С., ЕГН *****, ревандикационен иск, с исканията:

- да бъде ПРИЕТО ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между ищите и ответницата, че ищите Л. Е. Г. ЕГН ***** и С.К. К.а ЕГН *****, заместена по чл.227 ГПК от правоприемниците си и нейни синове К. К. И., ЕГН ***** и И. К. И., ЕГН ***** са собственици на процесния имот, а именно:

ДВОРНО МЯСТО от 305 кв.м с идентификатор № ***, ведно с построената в него едноетажна - еднофамилна жилищна сграда със ЗП от 48

кв.м, с идентификатор № ***.1 по КККР на гр.Варна с граници: идентификатори № ***, находящ се в гр.Варна кв. „***“, ул. „***“ ***, като всяка една от тях притежава по 1/2 ид.ч. на основание наследствено правоприемство от общите праводатели на ишците - К.Я.К., поч. на *** г. и В.Ц.Г., поч. на ***г., при квота на по 1/2 ид.ч. за всяка ищца, а в условията на евентуалност по 1/3 ид.ч., въз основа на наследствено правоприемство от общите праводатели на ишците - К.Я.К., поч. на *** г.и В.Ц.Г., поч. на ***г. и И.К.Я., починал на *** година, при квота на по 1/3 ид.ч. за всяка ищца,

като бъде осъдена ответницата В. Г. С. ЕГН***** да ПРЕДАДЕ на ишците ВЛАДЕНИЕТО върху целия процесен имот описан по-горе, а в условията на евентуалност да предаде на ишците владението на общо 2/3 идеални части от същия, на основание чл.108 ЗС, като неоснователен и недоказан, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНОпо предявления от по чл.108 от ЗС от ишците Л. Е. Г., ЕГН ***** от *** и С.К. К.а, ЕГН *****, от гр. * * * - починала в процеса и заместена на осн. чл.227 ГПК от правоприемниците си К. К. И., ЕГН *****, и И. К. И., ЕГН *****, против ответницата В. Г. С., ЕГН *****, че ишците Л. Е. Г., ЕГН ***** от *** и С.К. К.а, ЕГН *****, от гр. *** - починала в процеса и заместена на осн. чл.227 ГПК от правоприемниците си К. К. И., ЕГН *****, и И. К. И., ЕГН *****, със съдебен адрес за всички ищци – са собственици на процесния имот, а именно:

ДВОРНО МЯСТО от 305 кв.м с идентификатор № ***, ведно с построената в него едноетажна - еднофамилна жилищна сграда със ЗП от 48 кв.м, с идентификатор № ***.1 по КККР на гр.Варна с граници: идентификатори № ***, находящ се в гр.Варна кв. „***“, ул. „***“ ***, като всяка една от тях притежава по 1/3 ид.ч. И **ОСЪЖДА** ответницата В. Г. С. ЕГН ***** да ПРЕДАДЕ на ишците ВЛАДЕНИЕТО върху общо 2/3 идеални части от същия, на основание чл.108 ЗС.

ОТМЕНЯ на основание чл.537 ал.2 от ГПК КНА 183, том.1, рег.№ 8270, дело № 143/2018 година, с които покойния И.К.Я., починал на *** година е бил признат за едноличен собственик на процесния имот, за правата над 1/3 идеална част.

В останалата му част решението е влязло в сила.

Решението е постановено при участието на трето лице – помагач на ответната страна, конституирано на осн. чл. 219 ГПК -нотариус К. И. И., нот. с рег. № 572 по описа на НК, с район на действие РС Варна, с адрес на кантората : ***.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред състав на Върховен Касационен Съд на Р България, в едномесечен срок от връчване на съобщенията до страните, на основанията, посочени в чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____